

Eluned Morgan AS

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

15 Mai 2023

Annwyl Eluned

Rheoliadau Gofal Iechyd (Trefniadau Rhyngwladol) (Ymadael â'r UE) 2023

Yn ein cyfarfod ar 2 Mai 2023 gwnaethom ystyried eich llythyr dyddiedig 25 Ebrill lle gwnaethoch ddweud wrth fy Mhwyllgor fod Llywodraeth y DU yn bwriadu gwneud a gosod Rheoliadau Gofal Iechyd (Trefniadau Rhyngwladol) (Ymadael â'r UE) 2023 (Rheoliadau HIA) ddechrau mis Mehefin.

Gwnaethom nodi y bydd Rheoliadau HIA yn ymestyn i'r DU gyfan ac y byddant yn disodli fframwaith cyfreithiol y DU ar gyfer gweithredu trefniadau gofal iechyd y darperir ar eu cyfer yn y rheoliadau presennol, sef Rheoliadau Gofal Iechyd (Trefniadau'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir) (Ymadael â'r UE) 2019 (Rheoliadau HEEASA), a wneir mewn perthynas â darparu gofal iechyd cyfatebol yng ngwladwriaethau'r Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE) a'r Swistir.

Mae gennym nifer o gwestiynau i'w gofyn ynghylch Rheoliadau HIA. Byddwn yn ddiolchgar o gael ymateb i'r cwestiynau a nodir yn yr Atodiad erbyn 31 Mai.

Anfonaf gopi o'r llythyr hwn at y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

Yn gywir

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies AS,

Cadeirydd

ATODIAD

Cwestiwn 1:

Yn y llythyr rydych yn nodi y bydd y Rheoliadau HIA "yn cael eu gwneud drwy arfer pwerau a roddir i'r Ysgrifennydd Gwladol gan Ddeddf Gofal Iechyd (Trefniadau Rhyngwladol) 2019 ("y Ddeddf") (a arferai gael ei galw yn Ddeddf Gofal Iechyd (Trefniadau'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir) 2019 ond sy'n cael ei hailenwi gan adran 162 o Ddeddf Iechyd a Gofal 2022). Pan ddaw adran 162 i rym, bydd yn peri i'r prif bŵer galluogi ar gyfer y Rheoliadau HIA gychwyn". Pryd y bydd adran 162 o Ddeddf Iechyd a Gofal 2022 (Deddf 2022) yn dod i rym?

Cwestiwn 2:

Yn eich llythyr rydych yn nodi "Mae'r Rheoliadau HIA yn debyg i'r Rheoliadau HEEASA i raddau helaeth, ond maent yn ehangu cwmpas y fframwaith cyfreithiol i gynnwys cytundebau gofal iechyd rhwng Llywodraeth y DU a gwledydd Gweddill y Byd." Rydych hefyd yn nodi "Mae'r ddarpariaeth ddeddfwriaethol amnewid a wneir gan y Rheoliadau HIA mewn perthynas â chyfundrefn y DU ar gyfer gofal iechyd cilyddol yn cadw'r status quo yn fras o dan y Rheoliadau HEEASA cyfredol." Byddem yn ddiolchgar i gael rhagor o eglurder ar y gwahaniaethau penodol rhwng y Rheoliadau HIA a Rheoliadau HEEASA a'r hyn a olygir gan yr ymadrodd "yn cadw'r status quo yn fras".

Cwestiwn 3:

Byddwch yn ymwybodol, yn ein [hadroddiad ar Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar y Bil Iechyd a Gofal](#) (adroddiad Rhagfyr 2021) ac yn ein [hadroddiad dilynol ar Femoranda Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol Llywodraeth Cymru \(Memorandwm Rhif 2 a Memorandwm Rhif 3\) ar y Bil Iechyd a Gofal](#) (adroddiad Chwefror 2022), ein bod yn mynegi pryderon am yr hyn a ddaeth yn adran 162 o Ddeddf 2022, ehangder y pwerau dirprwyedig y mae'n eu darparu i Weinidogion, a'r canlyniadau y gallai rheoliadau o'r fath eu cael ar gyrrff y GIG yng Nghymru.

Mae Casgliad 6 yn ein hadroddiad Chwefror 2022 yn dweud "Dylai Gweinidogion Cymru wneud unrhyw reoliadau angenrheidiol mewn meysydd datganoledig at ddiben dod â chytundebau gofal iechyd rhyngwladol i rym. Pan na fyddant yn gwneud hynny, a bod y pŵer i roi swyddogaethau perthnasol i'r Byrddau Iechyd Lleol ynghylch cytundebau gofal iechyd yn cael ei arfer yn lle hynny gan yr Ysgrifennydd Gwladol, rhaid i Weinidogion Cymru roi manylion ac esboniad llawn i'r Senedd cyn i reoliadau o'r fath gael eu gwneud gan yr Ysgrifennydd Gwladol."

Rydym yn cydnabod bod eich llythyr dyddiedig 25 Ebrill yn hysbysu'r Senedd am y bwriad i wneud y Rheoliadau HIA gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Byddem yn croesawu cadarnhad ac eglurder ynghylch sut yr ymgynghorwyd â Byrddau Iechyd Lleol Cymru ar y Rheoliadau HIA.

Cwestiwn 4:

Yn eich llythyr rydych chi'n nodi "Rhestrir gwledydd a gwmpesir gan Gytundebau Gofal Iechyd Rhyngwladol mewn Atodlen i'r Rheoliadau HIA. O ystyried bod Llywodraeth y DU am geisio cytundebau â nifer o wledydd yn y blynyddoedd sydd i ddod, a bydd angen diwygio'r Atodlen gan ddefnyddio'r weithdrefn gadarnhaol bob tro y bydd gwledydd yn cael eu rhestru, rwy'n ystyried ei fod yn fwy ymarferol ac effeithlon bod Llywodraeth y DU yn gwneud y gwaith hwn ar ein rhan."

Fel yr amlygwyd yn y cwestiwn blaenorol, mae casgliad 6 yn ein hadroddiad Chwefror 2022 yn argymhell y dylai Llywodraeth Cymru wneud unrhyw reoliadau angenrheidiol mewn meysydd datganoledig at ddiben dod â chytundebau gofal iechyd rhyngwladol i rym.

a) A allwch egluro pam eich bod yn ystyried ei bod yn "fwy ymarferol ac effeithlon bod Llywodraeth y DU yn gwneud y gwaith hwn ar [eich] rhan".

b) Allwch chi gadarnhau, pan fydd y pŵer i roi swyddogaethau perthnasol i'r Byrddau Iechyd Lleol ynghylch cytundebau gofal iechyd yn cael ei arfer gan yr Ysgrifennydd Gwladol yn y dyfodol, y bydd Gweinidogion Cymru yn rhoi manylion ac esboniad llawn i'r Senedd cyn i reoliadau o'r fath gael eu gwneud.

c) Pa asesiadau fydd yn cael eu gwneud gan Lywodraeth Cymru o'r goblygiadau i Fyrddau Iechyd Lleol Cymru cyn rhoi unrhyw gydsyniad i Lywodraeth y DU wneud rheoliadau pellach sy'n ychwanegu gwledydd at yr Atodlen?

d) A allwch gadarnhau a ydych yn ymwybodol o unrhyw gytundebau gofal iechyd rhyngwladol sydd ar ddod.

e) Sut mae Llywodraeth Cymru a Byrddau Iechyd Lleol Cymru yn cael eu cynnwys yn y trafodaethau, neu yr ymgynghorir yn ddigonol â hwy, ynghylch cytundebau parhaus â gwledydd eraill ac yn y dyfodol?

f) A allwch gadarnhau a yw'r Rheoliadau hyn yn cael eu cymryd drwy'r prosesau a amlinellir yn y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhynglywodraethol mewn perthynas â'r Broses Ymgynghori ar gyfer Cytundebau Gofal Iechyd Rhyngwladol a'u Gweithredu (y gwnaed fersiwn ohonynt [ar_gael!](#) i ni ym mis Chwefror 2022).

Cwestiwn 5:

Yn eich llythyr rydych yn nodi "Mae'r ddarpariaeth ddeddfwriaethol amnewid a wneir gan y Rheoliadau HIA mewn perthynas â chyfundrefn y DU ar gyfer gofal iechyd cilyddol yn cadw'r status quo yn fras o dan y Rheoliadau HEEASA cyfredol. Golyga hyn y byddai'r ddarpariaeth y byddai'r Ysgrifennydd Gwladol yn ei gwneud yn y Rheoliadau HIA mewn perthynas â Chymru ac mewn meysydd datganoledig yn cyfateb i'r ddarpariaeth y byddem ninnau yn ei gwneud mewn rheoliadau

Cymru yn unig. Felly, ni fyddai'n niweidiol i'r safbwynt polisi yn y maes hwn pe bai Llywodraeth y DU yn gwneud y ddarpariaeth hon i Gymru. Nid yw'r dull gweithredu hwn ychwaith yn atal Gweinidogion Cymru rhag gwneud rheoliadau i Gymru yn unig o dan adran 2A o'r Ddeddf yn y dyfodol."

Byddem yn croesawu eglurhad ac eglurder pellach ar eich datganiad sy'n nodi "ni fyddai'n niweidiol i'r safbwynt polisi yn y maes hwn pe bai Llywodraeth y DU yn gwneud y ddarpariaeth hon i Gymru".

